روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

جام جم

دوشنبه ۳۰ مهر ۱۴۰۳ | ۱۷ ربیع‌الثانی ۱۴۴۶
۲۰ صفحه | سال بیست‌وپنجم - شماره ۶۸۸۶
Monday | October 21 | 2024

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۹۱۳۰۴۱۴۲ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۹۱۳۰۴۱۴۲ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

وصال رو به زوال!

■ افت آمار ازدواج در ۱۰ سال اخیر چه ارتباطی با تغییر نگرش جامعه نسبت به این مقوله دارد؟

وضعیت آمار ازدواج در ایران خوب نیست. این موضوع نه نسبت به وضعیت جمعیتی و نه نسبت به طلاق در یکی دو دهه گذشته تفاوت‌های مهمی داشته است. اگرچه بسیاری اساس افت این شاخص را در نابسامانی‌های اقتصادی می‌دانند، اما سنجه‌هایی هم وجود دارد که به نوعی این گزاره را رد می‌کند. به‌عنوان مثال افزایش تعداد ازدواج‌ها در سال‌های همه‌گیری کرونا یکی از نشانه‌هایی است که سهم مسائل اقتصادی در ازدواج را کمتر می‌کند، اما نگاه به این مقوله هم دچار دگردیسی‌های بسیاری شده است. اگر تا دوسه دهه پیش خانواده‌ها به‌نوعی سهم اصلی را در انتخاب جوانان برای ازدواج داشتند، این سهم در سال‌های اخیر به شکل معناداری کاهش یافته است. نگاه خود جوانان هم به مقوله ازدواج در سال‌های اخیر تغییرات شگفتی داشته و همه این مسائل در کنار هم باعث شده آمار ازدواج کاهش محسوس و معناداری داشته باشد. این در حالی است که یکی از شاخص‌های مهم جمعیت‌شناختی در جوامع وضعیت ازدواج و طلاق جوانان است. آن‌طور که گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس نشان می‌دهد، روند نزولی ازدواج‌ها می‌تواند متأثر از تغییرات جمعیتی و پیرشدن جمعیت در ایران باشد. همچنین براساس آمار مرکز پژوهش‌ها سن اولین ازدواج پسران و دختران نیز در سال‌های اخیر افزایش یافته است. براساس این گزارش، میانگین سن اولین ازدواج پسران ۲۸/۳ سال و میانگین سن اولین ازدواج دختران ۲۴ سال بوده است. برای فهم بهتر چرایی این اتفاق باید نگاهی به تغییر نگاه جامعه نسبت به ازدواج بیندازیم. فرهنگ ازدواج و ارزش‌های مرتبط با آن در سال‌های اخیر در جامعه ایرانی متحول شده است. جایگاه بسیاری از باورهای پیشین در این خصوص برای بخش‌هایی از جامعه از بین رفته و باورهای جدیدی در میان افراد مختلف ایجاد شده است. نگرش نسبت به ملاک‌های ازدواج و سن مناسب برای آن و همچنین مسأله مهریه و دیگر شروط زنان برای ازدواج از جمله این باورها هستند.

براساس پیمایش‌های ملی انجام شده در سال ۱۴۰۲، از نگاه بیشتر شهروندان سن مناسب برای ازدواج پسران ۲۶ تا ۳۰ سال و برای دختران ۲۱ تا ۲۵ سال بوده که نسبت به موج‌های پیشین، سن مناسب ازدواج افزایش پیدا کرده است. همچنین، در خصوص جایگاه مهریه، تنها ۱۲ درصد از شهروندان، مهریه سنگین را به نفع زنان در ابتدای زندگی زناشویی می‌دانند و از نگاه ۵۶/۲ درصد از پاسخگویان، مهریه هیچ تأثیری در استحکام زندگی زناشویی ندارد. ردپای مسائل مالی را هم می‌توان در نگرش‌های جدید درباره ازدواج به چشم دید. به‌عنوان مثال ۲۰ سال پیش تنها ۸ درصد جوانان معتقد بودند که باید با فردی بسیار بالاتر از سطح خود به لحاظ اقتصادی ازدواج کنند که این درصد در سال گذشته به ۲۰ درصد رسیده است.

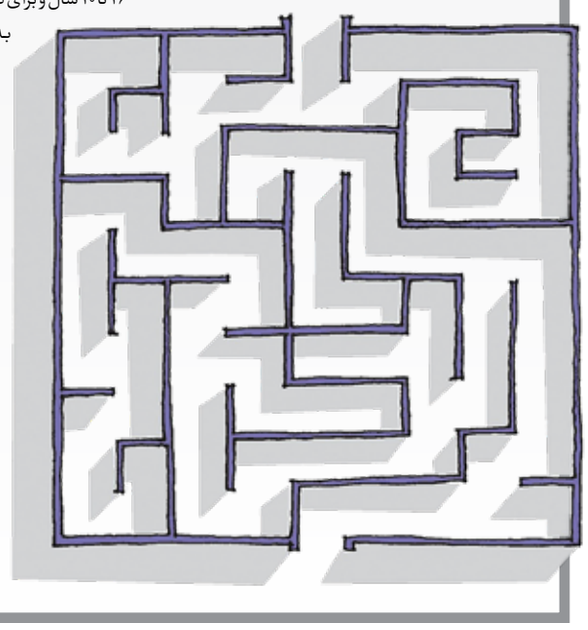

میزان ناخالص ازدواج به ازای هر هزار نفر از ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۲

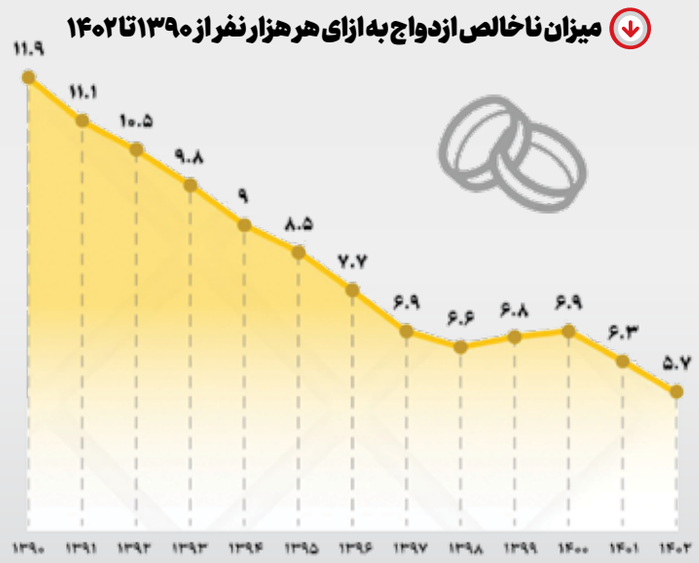

به نظر شما، در آغاز زندگی زناشویی کدام یک به نفع زنان است؟

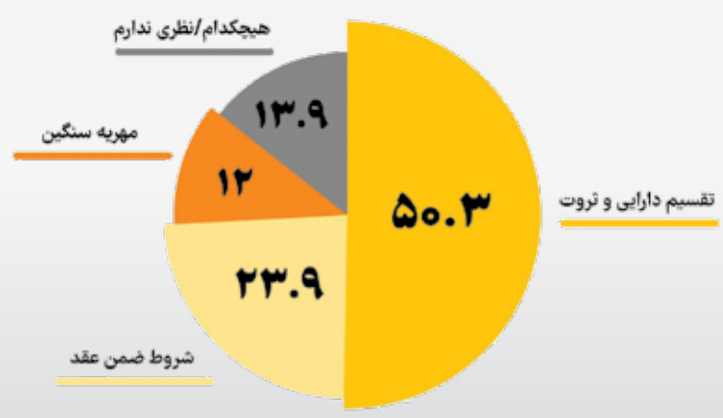

ازدواج با چه کسی را مناسب می‌دانید؟ (۱۵ تا ۲۹ سال)

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۴۹	نیمه شب شرعی: ۲۳:۰۷
غروب آفتاب: ۱۷:۲۱	اذان صبح فردا: ۴:۵۳
اذان مغرب: ۱۷:۳۹	طلوع خورشید فردا: ۶:۱۷

امروز در تاریخ

■ سالمرگ فریدون گله، کارگردان/ ۱۳۸۴
■ آغاز استفاده از تلفن در ایران/ ۱۳۰۵

حکمت

امام کاظم(ع): در دین خدا، ژرف‌کاوی کنید؛ زیرا دین‌شناسی، کلید بصیرت است. /تحف‌العقول

واحه

دردا که هر دادیم آن ذات گرامی را
تیغیم و نمی‌بریم، ابریم و نمی‌باریم/ حسین منزوی

نکته‌روز

غم تنهایی سالمندان

سالمندی از جمله دوره‌هایی از زندگی است که با تغییرات بسیار اجتماعی و جسمی همراه است. جسمی از این نظر که با افزایش سن، احتمال ابتلا به بیماری و همزمانی چند بیماری وجود دارد و اجتماعی از این نظر که با ورود به دوره بازنشستگی احتمال ایجاد احساس تنهایی و انزوا در میان سالمندان بیشتر می‌شود. درواقع دایره ارتباطات اجتماعی سالمندان، به‌دلیل دوری از اشتغال و فضای دوستان و همکاران کوچک می‌شود و احساس تنهایی، بی‌فایدگی و بیهودگی زمینه‌ساز افسردگی در میان سالمندان می‌شود.

افسردگی در سالمندی!

اضطراب و افسردگی به ترتیب ۵ و ۷ درصد از جمعیت سالمند جهان را تحت تأثیر قرار می‌دهند. این در حالی است که ۹۰ درصد آنها خدمات روان‌درمانی دریافت نمی‌کنند.

تنهایی در خانه سالمندان

انجمن علمی سالمندان ایران اعلام کرده میزان افسردگی که در جامعه ۱۵ تا ۲۰ درصد گزارش می‌شود، در خانه سالمندان بیش از ۷۰ درصد گزارش شده است!

یک چرخه معیوب

شیوع افسردگی در سالمندان با کاهش پیوندهای اجتماعی در ارتباط است. کاهش ارتباطات اجتماعی، احساس تنهایی و طرد اجتماعی می‌تواند سیکل معیوبی از افسردگی را برای سالمندان به همراه داشته باشد.

غم نان

سالمندی به‌واسطه تغییراتی که افراد با آن مواجه هستند، همراه با ازدست‌دادن‌ها و فقدان‌هاست و یکی از این فقدان‌ها کمترشدن منابع مالی است.

فراموشی دوستی

جنبه‌های اجتماعی و فرهنگی بیشتر روی افسردگی سالمندان تأثیرگذار است تا عوامل اقتصادی، زیرا یکی از فقدان‌هایی که سالمندان تجربه می‌کنند، کوچک‌شدن شبکه ارتباطی آنهاست.

پیشخوان

صدایی که خفه نخواهد شد

نگاهی به «قلاده سرخ»؛ روایتی از یک قهرمان بازگشته از جنگ

نویسنده: ژان کریستف روفن
مترجم: ابوالفضل ا...دادی
نشر: مد
سال انتشار: ۱۴۰۳

رمان قلاده سرخ نوشته ژان کریستوف روفن که در صدمین سالگرد جنگ جهانی اول منتشر شده، به یکی از موضوعات مهم و بنیادین در تاریخ بشریت، یعنی جنگ، پرداخته است. جنگ و مصائب پیش و پس از آن همیشه یکی از سوژه‌های درخشان برای تمامی نویسندگان و فیلمسازان در طول تاریخ بوده است. رمان قلاده سرخ با زاویه دید سوم شخص، روایتگر دوران پس از جنگ جهانی اول است. روفن، به شکل هوشمندانه‌ای با خلق کاراکترهای پُر رمز و راز خود و روایتی پُر از تعلیق، از ابتدا تا انتها خواننده را با خود همراه می‌کند. در این اثر، با کشمکش‌های درونی انسان‌ها با خود و به‌نحوی محکوم‌کردن اصلِ جنگ توسط شخصیت‌ها روبه‌رو هستیم. آنها خود نیز به نوعی وحشی‌گری انسان‌ها را در طول جنگ جهانی اول نکوهش کردند. این اثر روایتی از یک قهرمان بازگشته از جنگ است که اکنون اسیر زندان غم‌زده‌ای در یک شهر کوچک شده است. مورلاک، جوانی است که از جنگ بازگشته و اکنون بابت خطایی که حاضر نیست از آن کوتاه بیاید، روزهای متوالی را با بازجویی توسط بازپرس نظامی به نام هوگ لانتیه، می‌گذراند. سگ مورلاک، روبه‌روی پادگانی که مورلاک در آن زندانی است، شبانه‌روز بی‌وقفه واق‌واق می‌کند. این رمان خواننده را از ابتدا گرفتار تعلیقی بزرگ می‌کند و دائم این پرسش را در ذهن مخاطب ایجاد می‌کند که چرا صدای آن سگ قطع نمی‌شود؟

درجهت عکس

عکس: رویترز

برای کودکان غزه

پس از تظاهراتی که در لندن برای توقف حملات اسرائیل به غزه و لبنان برگزار شد، هزاران نفر به‌یاد کودکان و غیرنظامیان کشته شده در غزه، در ورودی خیابان داونینگ، جایی که نخست‌وزیری قرار دارد، اسباب‌بازی و گل گذاشتند.

مقاومت

ارتش تک‌نفره

■ یک مرد ژاپنی به مدت ۹ ماه هر هفته به تنهایی در مقابل سفارت رژیم صهیونیستی در توکیو برای حمایت از فلسطینی‌ها اعتراض می‌کند.

کیوآرکد را اسکن کنید

جهان

کانادا دیگر امن نیست

■ در سال‌های اخیر مهاجران بسیاری وارد کانادا شده‌اند، اما سیاست‌های کنونی این‌گونه است که پس از ورود، مهاجران هیچ امنیتی ندارند.

کیوآرکد را اسکن کنید

حیات‌وحش

خرس‌کشی در جنگل

■ یک خرس مادر به همراه توله‌اش در مسیر منطقه جنگلی دهستان چلاو به جنگل بلیران توسط شکارچیان تلف شدند.

کیوآرکد را اسکن کنید

جهان

سونامی بی‌خانمانی در آمریکا

■ سال گذشته در آمریکا حدود دو میلیون نفر حداقل یک شب بی‌خانمانی را تجربه کرده‌اند. این میزان افزایش قابل توجهی نسبت به سال پیش از آن داشته است.

کیوآرکد را اسکن کنید

پرتره

ایلان ماسک خودرو سایبرتراک رمضان قدیروف را غیرفعال کرد

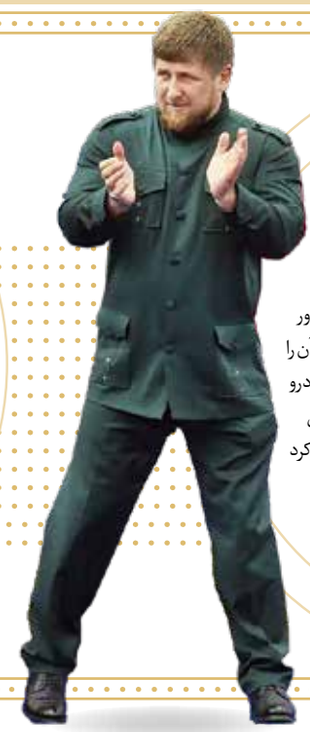

نکته

یدک اسب آهنی!

رمضان قدیروف، در کانال تلگرامی خود از غیرفعال شدن خودرو سایبرتراک تسلای خود خبر داد و گفت: «ایلان ماسک کار ناپسندی انجام داد.» قدیروف نوشت: «او از صمیم قلب هدایای گران‌قیمت می‌دهد اما سپس آنها را از راه دور غیرفعال می‌کند. حتما هدیه او، یعنی سایبرتراک را به یاد دارید که ما آن را به مسلسل مجهز کردیم و به جبهه فرستادیم.» قدیروف افزود که خودرو سایبرتراک تسلا در جبهه جنگ اوکراین «وظایف خود را به خوبی انجام می‌داد و مانورپذیری و محافظت خوبی برای خدمه ارائه می‌کرد اما اخیرا ماسک سایبرتراک را از راه دور غیرفعال کرده است.» رئیس جمهوری چچن اضافه کرد که پس از غیرفعال شدن خودرو سایبرتراک، او را همچون «اسب آهنی» یدک کشیده است.

رافائل نادال در تور خداحافظی‌اش یک راکت طلایی هدیه گرفت

چهره

طلابازی ماتادور!

در دیدار رده‌بندی تور بین‌المللی تنیس «شش پادشاه اسلم» در عربستان، نواک جوکوویچ موفق شد در دو ست پیاپی رافائل نادال را شکست دهد. این دو اسطوره تاریخ تنیس جهان در ۱۸ سال اخیر ۶۱ بار برابر هم به میدان رفته‌اند و یکی از حساس‌ترین و باکیفیت‌ترین رقابت‌های تاریخ این رشته ورزشی را خلق کرده‌اند. باتوجه به اعلام قبلی رافائل نادال درباره خداحافظی از دنیای تنیس در اوایل آذرماه، رقابت شنبه شب در ریاض آخرین پرده از دیدارهای تماشایی «بیگ‌تری» میان جوکوویچ، نادال و فدرر، سه تنیسور برتر تاریخ محسوب می‌شود. ترکی آل شیخ، وزیر ورزش و گردشگری عربستان سعودی نیز برای تقدیر از افتخارات و جایگاه نادال در دنیای تنیس، پس از پایان مسابقه به او یک راکت تنیس از جنس طلا هدیه داد.

لوکا گوادانینو نسخه جدیدی از روانی آمریکایی را کلید می‌زند

خبر

بازگشت روانی آمریکایی

لوکا گوادانینو، کارگردان ایتالیایی در مرحله مذاکره نهایی به منظور ساخت فیلم جدیدی از کتاب «روانی آمریکایی» نوشته برت ایستون الیس برای لاینزگیت است. این فیلم که نگاهی متفاوت به کتاب دارد برمبنای فیلمنامه‌ای از اسکات برنز ساخته می‌شود و ساخت آن به معنی بازسازی فیلم قبلی نیست، بلکه اقتباسی جدید از رمان الیس خواهد بود. اقتباس اصلی فیلم سال ۲۰۰۰ با بازی کریستین بیل توسط مری هارون بر مبنای فیلمنامه مشترک هارون و گینویر ترنر ساخته شد. «چلنجرز» جدیدترین فیلم گوادانینو با بازی زندایا، مایک فیست و جاش اوکانر در گیشه موفق ظاهر شد و فیلم بعدی او هم که با بازی دنیل کریگ و درو استارکی ساخته شده اواخر نوامبر اکران خواهد شد. این کارگردان در حال حاضر در مرحله پس از تولید فیلم «پس از شکار» با بازی جولیا رابرتز است.